Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

15 5-йил чиқиши ЯНВАРЬ 1970 й.
ПАЙШАНБА
№ 12 (1078).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XVII пленуми 14 январда ўз ишини давом эттирди.

«Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказиш практикаси тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. ЛОМОНОСОВ доклад қилди.

Шу масалани муҳокама қилишда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. ШАМСИДДИНОВ, Андижон область партия комитетининг иккинчи секретари А. М. ИЛЮХИН, Навоий шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Н. СИГЕДИН, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. РАСУЛОВ, Сурхондарё область партия комитетининг иккинчи секретари В. П. КУЗЬМИН, Наманган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. К. ҲУСНИДДИНОВ, Қорақалпоғистон область партия комитетининг иккинчи секретари Б. А. НОВИЦКИЙ, Тошкент область Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. К. ХАЙРУЛЛАЕВ, Самарқанд область Пойариқ район партия комитетининг биринчи секретари А. М. МЕЛИЕВ, Тошкент шаҳридаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг директори С. У. СУЛТОНОВА, Сирдарё область Мирзачўл район партия комитетининг биринчи секретари С. КЕРИМОВ, Хўжаобод районидаги «Андижон» нефть конининг пармалаш мастери М. НУРМУҲАМЕДОВ, Қашқадарё область Яккабоғ район партия комитетининг биринчи секретари Т. ЧОРИЕВ, «Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори М. ҚОРИЕВ қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ пленумда якунловчи нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан пленум тегишли қарорлар қабул қилди.

(ЎзТАГ).

Шаҳримизнинг Фрунзе райони бўйича 250 ҳисобчи аҳолини рўйхатга олиш ишларида актив иштирок этмоқда. СУРАТДА: райондаги аҳолини рўйхатга олиш бўйича тўртинчи бўлимнинг бир гуруҳ ҳисобчиларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

АҲОЛИ РЎЙХАТГА ОЛИНМОҚДА

Бугун бепоён советлар мамлакатида аҳолини рўйхатга олиш бошланди. Эрталаб соат саккиздан республикамиз пойтахти Тошкентда ҳам 467 назоратчи-инструктор ва 2795 ҳисобчи ишга киришди. Улар саккиз кун давомида пойтахт аҳолисини ҳисобга оладилар. 24-29 январь кунлари эса назоратчи-инструкторлар рўйхатга олиш варақаларининг қанчалик тўғри тўлдирилганини текширадилар.

Аҳолини рўйхатга олиш бу гал ғоят катта тарихий сана — пролетар доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига қизғин ҳозирлик кўрилаётган дамларга тўғри келмоқда.

Пойтахт меҳнаткашлари ҳам бу шонли санани юксак меҳнат зафарлари билан кутиб олишга шайланмоқдалар. Маҳсулотни реализация қилиш 1969 йил плани 100,3 процент бажарилди. Планга қўшимча 9,3 миллион киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилинди, 1486 трактор, 2400 пахта териш машинаси, 1841 холодильник ва бошқа хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. 1969 йил меҳнат унумдорлигини ошириш плани 103 процент адо этилди. Шунингдек, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланди, жуда кўп янги савдо шохобчалари ишга туширилди, умумий овқатланиш корхоналарида ўринлар сони кўпайтирилди.

Халқ хўжалигининг бундан буён ҳам ана шундай барқ уриб гуллаб-яшнаши, аҳолининг маданий-маиший талабларини янада тўлароқ қондиришда аҳолини рўйхатга олиш ғоят катта ва муҳим аҳамиятга эгадир.

Мамлакатимизда аҳолини рўхатга олиш кейинги марта 1959 йилда ўтказилган эди. Шубҳасиз, орадан ўтган ўн йил мобайнида аҳолининг состави ва бошқа жиҳатлардан жуда кўп ўзгаришлар содир бўлди. Шунинг учун ҳам бугундан бошлаб ўтказилаётган аҳолини рўйхатга олиш кўпгина муҳим масалаларни ойдинлаштириб олишда ёрдам беради. Ана шу аниқ маълумотлар асосида келгусида кишиларимизга ҳар томонлама қулай шароит яратиш, уй-жой қурилиши, саноат маҳсулотларини ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, транспорт хизматини аниқ ҳисобга олиш мақсадида планлаштириш ишлари олиб борилади.

Чор Россиясида аҳолининг умумий рўйхати атиги бир марта 1897 йилда ўтказилган эди. **Аҳоли рўйхати,** — деган эди ўша вақтда бу рўйхатнинг жамият учун аҳамиятини таъкидлаб улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой, — **жамиятга шундай бир кўзгу армуғон этадики, бу кўзгуга беихтиёр бутун жамият ва ҳар биримиз қараб турадиган бўламиз.** Бундай кўзгуга эга бўлиш эса бизнинг социалистик жамиятимизда айниқса зарурдир. В. И. Ленин ташаббуси билан ўтказилган 1920 йилги рўйхат даврида бу иш умумдавлат аҳамиятига эга иш эканлигини Владимир Ильич такрор ва такрор уқтирган эди. Зотан рўйхат якунлари мамлакатни иқтисодий, социал ва маданий жиҳатдан ривожлантириш планларини тузиш вақтида асос қилиб олинадиган маълумотлар бўлиб қолади. Шунинг учун ҳам бу ишга алоҳида эътибор бериш, уни ҳар томонлама аниқ ва тўғри ўтказиш ғоят зарурдир.

Аҳолини рўйхатга олишни фақат назоратчи-инструкторлар ва ҳисобчилар зиммасидаги вазифа деб тушуниш нотўғридир. Бу — умумхалқ иши, ҳар биримизнинг муқаддас вазифамиздир. Аҳоли рўйхатини намунали ўтказиш ҳар бир гражданнинг бу ишга онгли равишда муносабатда бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Анкетадаги бугун саволларга аниқ ва тўғри жавоблар беришимиз, рўйхатга олиш ишига муносиб ҳиссамизни қўшмоғимиз даркор.

Аҳолини рўйхатга олишга пухта ҳозирлик кўрилган районларда ҳамма нарса олдиндан тахт қилиб қўйилди. Бироқ бунинг ўзи кифоя қилмайди. Шаҳар аҳолиси ўз кўчаларининг мунтазам равишда ёритиб турилишини таъминлашлари, кўчаларнинг номлари ва уй рақамлари ёзилган тахтачаларнинг кўримли бўлишига эътибор беришлари зарур.

Бу йилги рўйхатга олишда ҳар бир киши ҳамма учун умумий бўлган 11 саволга жавоб бериши керак. Сизнинг оила бошлиғига ким бўлишингиз, жинсингиз, ёшингиз, оилавий аҳволингиз, миллатингиз, она тилингиз ва СССР халқларининг сиз биладиган бошқа тиллари, билим даражангиз, сиз таълим олаётган ўқув юртининг типи ва тирикчилик манбаингизни ҳисобчи ёзиб олади. Анъанавий бўлган ана шу саволларда янгилик шуки, она тили тўғрисидагина эмас, шу билан бирга мазкур киши яхши биладиган СССР халқларининг бошқа тили тўғрисидаги савол биринчи марта берилади. Бу йилги аҳоли ҳисобкитобининг яна бир ўзига хос хусусияти шундаки, унинг программасида ўн битта асосий саволдан ташқари еттита қўшимча савол ҳам киритилган. Бу қўшимча саволларга мамлакатимиз аҳолисининг фақат 25 проценти жавоб беради. Бу саволлар иш жойига, машғулотга, истиқомат жойини алмаштиришга ва бошқа айрим маълумотларга тааллуқлидир.

Мамлакатимиз катта анкетасидаги ана шу саволларга тўғри ва аниқ жавоб бериш ҳар биримизнинг диққат-эътиборимизда турмоғи лозим.

Пойтахтимизда аҳолини рўйхатга олишни намунали ўтказишда район партия, совет ташкилотлари бутун куч ва имкониятларини сафарбар этмоқлари зарур. Улар ҳисобчи-назоратчиларнинг транспорт билан таъмин этилишини, шаҳар транспортининг аниқ ишлашини таъминлашлари керак. Ишни шундай уюштириш кераки, ҳар бир ҳисобчининг нормаль фаолияти учун барча зарур шарт-шароитлар бўлсин.

Муҳтарам ҳамшаҳар! Эртага ёки яқин кунлардан бирида сизнинг ҳузурингизга мамлакатнинг ғоят катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ишини амалга оширувчи ҳисобчи кириб келади. Унинг зиммасида катта вазифа турибди. У Ватан анкетасини тўлдиради. Ҳар биримиз бу ҳисобчиларни очиқ чеҳра ва меҳмондўстлик билан кутиб олишимиз, у берадиган саволларга аниқ ва тўғри жавоб беришимиз лозим. Шунингдек, сиз маҳаллангиздаги ёки турар-жойингиздаги бирор хонадоннинг рўйхатга олинмай қолишига йўл қўймаслик учун ҳисобчиларнинг яқин ёрдамчиси бўлинг. Мамлакатимиздаги бирор киши ҳам аҳолини рўйхатга олишдан четда қолмасин. Шундагина аҳолини рўйхатга олиш якунлари халқ хўжалигини тўғри планлаштиришимизда муҳим ҳужжат бўлиб хизмат этади.

● *Тошкент шаҳар Советининг сессияси*

ШАҲРИМИЗ ПЛАН ВА БЮДЖЕТИ

Халқ маорифига — 11770 минг сўм;

Соғлиқни сақлашга — 24209 минг сўм;

Физкультура ва спортга — 75 минг сўм;

Социал таъминот — 2018 минг сўм;

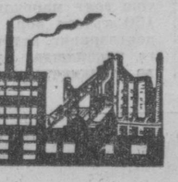

Капитал қурилишга — 140,6 миллион сўм;

Уй-жой қурилишига — 88,7 миллион сўм;

Уй-жой топширилади — 662,8 минг метр;

Янги трамвай линиялари — 16,5 километр;

Янги троллейбус линиялари — 31,9 километр;

Газлаштириш — 24 минг хонадон;

Йўловчилар ташиш — 536 миллион киши;

Ҳар хил товарооборотн учун — 929,5 миллион сўм.

Бугун республика «Билим» уйида меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг сессияси очилди. Сессия кун тартибида қуйидаги масалалар муҳокама қилинди. Шаҳар Совети ижроия комитетининг ўтган йилги қилинган ишлар тўғрисидаги ҳисоботи, 1970 йилда шаҳар хўжалигини ривожлантириш плани, маҳаллий бюджет лойиҳаси.

Газетамизнинг бугунги сонида янги йил бизга нималар бериши тўғрисида — шаҳарнинг плани ва бюджети, сессия тасдиғига ҳавола қилинган масала юзасидан ҳикоя қиламиз. Ҳар бир рақам юбилей йилида қилиниши зарур бўлган улкан ўзгаришлар тўғрисида гапиради.

Серқуёш Ўзбекистон пойтахти бўлмиш — шаҳримиз янада яхши ва гўзал бўлади. Бунинг учун жуда кўп маблағ ажратилади. Янги уйлар, болалар боғча ва яслилари, мактаб, шифохона, магазинлар кўпаяди. Намунавий йўллар барпо этилади. Трамвай, троллейбус линиялари ҳамда транспорт кўпаяди.

Шаҳар бюджети 265 миллион 624 минг сўмни ташкил қилади. Шундан халқ хўжалиги, коммунал, уй-жой ва хўжаликнинг бошқа тармоқларига 143 миллион 932 минг сўми сарфланади.

Социал - маданий тадбирларга ажратилган маблағлар ҳам меҳнаткашлар тўғрисида қилинаётган катта ғамхўрлик ифодасидир. Болалар боғча, яслилари, умумий таълим, ишчи ёшлар мактаблари, техникумлар ва курслар, кутубхона, театр, маданият саройлари, пионерлар уйи, шифохона, поликлиника, туғуруқхона, санаторий, пенсия ва бошқа ишларга 116 миллион 722 минг сўм ажратилган. Бошқарма органлари учун 1 миллион 375 минг сўм ажратилди.

Капитал қурилишларга 140,6 миллион, жумладан, уй-жой қурилишига 88,7 миллион сўм, коммунал қурилишга 33 миллион сўм ажратилган.

Мактабларда ўринлар сони 9576 тага, болалар боғчалари ва яслилардаги ўринлар сони 4200 тага, шифохоналар 345 ўринга, поликлиникалар 1700 қабул ўрнига кўпаяди. 2400 квартира газлаштирилади.

Шаҳар транспортида 536 миллион йўловчи, жумладан, автобусларда 273 миллион, трамвайларда 148 миллион, троллейбусларда 75 миллион ва бошқа транспортларда 40 миллион йўловчи ташилади. Автобус парклари 200 машинага, трамвай-троллейбуслар 30 та, енгил таксилар 450 тага кўпаяди. 2 миллион 300 минг квадрат-метр йўл ва йўлкаларга асфальт ётқизилади.

Бу режалар реал. Бу тадбирларни бажариш шаҳар Совети депутатлари, совет органларининг ходимлари, қурувчилар, бутун меҳнаткашларнинг бурчидир.

Сессия ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида босилади.

БЎЛАЖАК МИКРОРАЙОН

«Таштрансспецстрой» тресги бинокорлари Қўйлиқ микрорайонида янги бинолар қурилишининг сўнгги ишларини олиб бормоқдалар. Ҳозир йўлларга асфальт ётқизилди. Бинолар атрофи тобора гўзаллашмоқда. Водопровод, канализация, иссиқлик бериш тармоқлари қурилиши ҳам ниҳоясига етай деб қолди.

Микрорайонда шунингдек, болалар ва спорт майдонлари қурилиши ҳам тугалланиш арафасида.

Бу ерда барча ишлар тугагандан кейин янги ахборот пайдо бўлади: «Қўйлиқ микрорайони фойдаланишга топширилди...»

Амалий вазиятда

Тошкент ресторанлар трестининг корхоналари беш йилликнинг тўрт йилида самарали меҳнат қилдилар. Барча корхоналар технологик совутгич ва бошка ускуналар билан жиҳозланган. Тўрт йил мобайнида совутгич қурилмалари сони 220га, савдо-технологик жиҳозлари 373 га кўтарма транспорт қурилмалари эса 35 га етди.

Буларнинг барчаси савдо ходимлари меҳнатини енгиллаштириш ва маданий хизмат кўрсатиш савиясини яхшилашга асос бўлди.

Корхоналар коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кўчайтириб, ўтган йилда ишда яхши кўрсаткичларга эришдилар. Товароборот плани 100,6 процент бажарилди. Трест корхоналари 1968 йилдагига нисбатан 1 миллион 206 минг сўмлик маҳсулотни кўпроқ реализация қилдилар. «Тошкент», «Россия», «Октябрь», «Гулистон» ресторанларининг коллективлари товароборот планини муддатидан илгари бажардилар. 1969 йилда ярим фабрикатлар, кулинария, қандолатчилик ва хамир маҳсулотлари ишлаб чиқариш умумий оборотнинг 32,1 процентини ташкил қилди.

Хўрандаларга хизмат кўрсатишнинг янги усулларини қўллаш соҳасида ҳам муайян ишлар қилинди. Ярим фабрикат, кулинария ва қандолатчилик маҳсулотлари кўргазмали сотуви 430 марта ўтказилди. «Гулистон» ресторанида якка ҳолда ҳамда бригадага уюшиб ошпазликни ўрганиш йиллик мактаби ташкил қилинди. «Россия» ресторанида эса кулинария ва официантлар маҳорати мактаби иш олиб борди.

Москвада бўлиб ўтган ёш ошпазларнинг конкурсида тошкентлик мутахассислар биттадан олтин ва кумуш, учта бронза медали билан мукофотландилар, шунингдек биринчи даражали диплом олдилар.

Яқинда бўлиб ўтган трест партия-хўжалик активи йиғилишида ресторанлар трестининг директори Р. Мирзаев ана шу ютуқлар ҳақида гапирди.

Бироқ корхоналар ишида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Хизмат кўрсатиш, овқат сифати, калориясининг пастлиги ҳақида ҳамон кўп шикоятлар тушмоқда. «Баҳор», «Шарқ» ресторанларида, «Дўстлик» кафесида кўп қўпол камчиликларга йўл қўйилмоқда. Актив йиғилишида бу камчиликларни тугатиш юзасидан фикрлашиб олинди.

Йиғилиш қатнашчилари 1970 йил — юбилей йилига социалистик мажбуриятлар олдилар.

Тошкент ресторанлар трестининг 1970 йил учун социалистик мажбурияти

Бекободдаги В. И. Ленин номли ўзбек металлургия заводи ва Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективларининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошлаган ташаббусига қўшилиб, Тошкент ресторанлар трестининг коллективи улуғ доҳий юбилейини меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олиш ҳамда барча кўрсаткичлар бўйича беш йиллик товароборти планини муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олди.

Тошкент ресторанлар трестининг коллективи ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятни олади.

Юбилей йилининг тўрт ойлик товароборотн планини 22 апрелга, беш йиллик товароборотн планини 1970 йилнинг 15 декабрига йиллик планни эса 26 апрелга қадар бажариб, планга қўшимча 260 минг сўмлик маҳсулот бериш.

Умумий овқатланиш ишида прогрессив методларни жорий қилиб, ресторан ишини ҳамда музлатиш ва технологик жиҳозларни яхшилаб бориш, меҳнат унумдорлигини ошириш.

Электр энергиясини, сув, транспортни тежаш ҳисобига, планга қўшимча 20 минг сўмлик фойда олиш.

Икки минг ўринли тўққизта корхона, Фарҳод кўчасидаги ярмаркада ярим тайёр маҳсулотлар ва кулинария маҳсулотлари магазини ташкил қилиш, кулинария ва кондитер маҳсулотларини реализация қилиш юзасидан район озиқ-овқат савдоси магазинларида учта бўлим очиш.

ТашЗНИИЭП томонидан тайёрланган лойиҳа асосида «Шарқ» ресторанини тула реконструкция қилиб, ертўлалардаги бархоналарни жиҳозлаш.

Кўп куч талаб қиладиган иш процессларини механизациялаштириш, хом ашёни қайта ишлаш ва сақлашни яхшилаш мақсадида 1970 йили 120 савдо технологик, иссиқлик ва музлатиш жиҳозларини фойдаланишга топшириш.

Кўп иш талаб қиладиган процессларни механизациялаштириш, технологик ва музлатиш ускуналаридан фойдаланиш, меҳнатни яхши ташкил қилиш ҳисобига иш унумдорлигини тўрт процент ошириш.

Аҳоли эҳтиёжларини ўрганиш, ассортимент ва таомлар сифатини яхшилашни ўрганиш мақсадида истеъмолчиларнинг 30 конференцияси, 450 кўргазма ташкил қилиш.

Иккинчи квартал давомида трестнинг энг яхши муассасаси учун конкурс ўтказиб, энг яхши ишларни кенг жорий этиш.

Баҳорги, ёзги мавсумга тайёрланишдаги капитал ва жорий ремонт ишларини 1970 йил 15 апрелгача тамомлаш.

Трест ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари шуни қатъий тан оладиларки, юбилей мажбуриятларини муваффақиятли бажариш меҳнат интизомини яхшилаш, муассасалар ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақани тўғри ташкил қилишга боғлиқ.

Биз юксак социалистик мажбурият олиш билан Ўзбекистон республика темир йўл ресторан ва буфетлар трестини социалистик мусобақага чиқарамиз.

ЯНГИ КИОСКАЛАР

Кеча шаҳар товар станциясига Москва савдо фирмаси тамғаси билан 48 та янги киоска келди.

Улар ҳозирги киоскалардан кўриниши, ихчамлиги ва ойнавандлиги билан ажралиб туради. Улар электр ёритгич ҳамда иситиш плиталари билан жиҳозланган.

Шаҳар «Союзпечать» дирекцияга қарашли бу дўконлар яқин кунларда Тошкент кўчаларига ўрнатилади.

Э. ҲОМИДОВ,
республика «Союзпечать» бошқармаси ходими.

ЛЕКТОРИЙ МАШҒУЛОТИ

Пойтахт область партия комитетининг мажлислар залида куни-кеча лекторийнинг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Машғулотда тарих фанлари доктори, профессор Анатолий Федосеевич Водолазский «Ленин ва ҳозирги даврдаги идеологик кураш» деган темада лекция ўқиди.

КОМСОМОЛ ЁШЛАР ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

Қарийб 52 йилдирки, Ленин комсомоли аъзолари Коммунистик партия раҳбарлигида она-Ватан хизматини сидқидил билан адо этиб келмоқдалар. Гражданлар урушининг оловли дамларида, қаҳрамонона беш йилликлар даврида, Улуғ Ватан уруши ва ундан кейинги йилларда комсомол ҳамиша жанговар жабҳада турди. Унинг бу даврларда қилган ажойиб баҳодирликлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланди. Комсомол уч марта Ленин ордени, бир марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, битта Жанговар Қизил Байроқ ордени ҳамда Октябрь революцияси ордени билан мукофотланишга сазовор бўлди.

ВЛКСМнинг жанговар отряди бўлган шаҳримиз комсомоллари ҳам ўзининг жанговар ишлари билан машҳур. Ўтган йили унинг 50 йиллиги нишонланган эди.

Шаҳардаги 1100 га яқин комсомол ташкилоти ўз сафларида 130 мингга яқин йигит ва қизни бирлаштиради. Улар ўқишмоқда, меҳнат қилишмоқда бир сўз билан айтганда коммунистлар қаторида туриб, коммунистик жамият қуришдек буюк ишда фаол қатнашмоқдалар.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига зўр тайёргарликлар кўрилаётган шу кунларда комсомол йигит-қизлар ҳар қочонгидан ҳам ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар, ўз билимларини оширмоқдалар.

Эртага шаҳар комсомол комитетининг навбатдаги конференцияси очилади. Унда ёш ленинчиларимиз қўлга киритган улкан ютуқлари ҳамда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига қиладиган янгидан-янги ватанпарварлик ишлари ҳақида маслаҳатлашиб оладилар, режалар белгилайдилар.

Нафиса Ғуломова «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси аҳил коллективи ўртасида катта ҳурмат қозонган. Меҳнатсевар тикувчи қиз ҳозирги вақтда 1971 йил ҳисобига ишламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ЛЕНИН КОМСОМОЛЛАРГА, ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРГА КОММУНИЗМ ҚУРИШНИ ЎРГАНИШНИ ТОПШИРГАН ЭДИ. СОВЕТ ЁШЛАРИГА ХОС ФАЗИЛАТЛАР — МЕҲНАТСЕВАРЛИК, БИЛИМ ОЛИШГА ИШТИЁҚ, ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОД, ВАТАНПАРВАРЛАРЧА ФИДОКОРЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ — АНА ШУЛАРНИНГ ҲАММАСИ ЁШЛАРИМИЗ ЛЕНИН ВАСИЯТЛАРИНИ МУҚАДДАС БИЛИБ БАЖАРАЁТГАНЛИГИНИНГ, УЛУҒ ЛЕНИН ТАЪЛИМ БЕРГАНИДЕК ИШЛАШ ВА ЯШАШГА ИНТИЛАЁТГАНЛИГИНИНГ АЖОЙИБ ДАЛИЛИДИР.

(Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси Марказий Комитетининг Тезисларидан).

СТУДЕНТЛАР — ЮБИЛЕЙГА

Институтимиз коллективи ҳар йили республика область ва районларига кўплаб юқори малакали кадрларни узатиб қўяди. Бу ерда студентлар сони йил сайин кўпайиб боряпти. Мазкур ўқув йилида биргина кундузги бўлимда 3240 студент таълим олмоқда.

Халқ хўжалиги учун жонкуяр мутахассис кадрлар тайёрлаб бериш жараёнида институт комсомол ташкилоти ҳам активлик кўрсатишга ҳаракат қиляпти. У кўп сонли комсомол активларига таянган ҳолда иш олиб боряпти. 700 комсомол орасида Т. Бобожонов, Зорин, Х. Пардаев, Т. Янин, Решесникова, Муродова, Тиллаева каби ташаббускор ва ҳаракатчан ёшлар кўп.

Бизда шундай йигит-қизлар борки, улар билан бутун институт фахрланади. Ленин стипендиати Дилором Тожибоева, аълочилардан Кимсан Дадахўжаева, Мавлон Умрзоқовлар ана шундай студентлар жумласидандир.

Институтдаги студентлар илмий жамияти тўғрисида сўз юритиш ғоят мароқли. Ҳозир унинг 150 аъзоси бор. Бу жамият студентларнинг истеъдодларини юзага чиқаришда, уларни изланиш ва тадқиқотга, ташаббускорликка йўналтиришда муҳим омил бўлмоқда. Унинг ўтган йил давомида олти марта илмий конференцияси бўлиб ўтди. Ленинчасига яшаш, ўқиш ва меҳнат қилиш темасига бағишланган конференция, айниқса, катта таассурот қолдирди.

Студентларимиз ўртасида юбилей олди сиёсий-тарбиявий, маданий-оммавий ишлар тобора қизитилмоқда. Студентларнинг илмий чиқишлари, баҳс кечалари уюштирилмоқда. В. И. Лениннинг 100 йиллигига бағишланган савол-жавоб кечалари ва викториналар ташкил қилиняпти.

«Орзу». Институт эстрада оркестри шундай ном билан аталади. Студентларнинг катта шодиёна кечалари «Орзу» оркестрисиз ўтмайди. Бу ҳаваскорлик коллективи ўз репертуарини тобора бойитиб боряпти. Ҳозирги кунда улар В. И. Ленинга бағишланган концерт программасини тайёрлаш билан машғул.

Д. МУҲИДДИНОВ,

халқ хўжалиги институти комсомол комитетининг секретари.

ЁШЛИК ШИЖОАТИ

Комсомол-ёшларимизнинг В. И. Ленинга меҳр-муҳаббати нақадар буюк. Ёшларнинг улкан орзу-мақсадлари, кураш ва интилишлари ана шу буюк муҳаббатдан куч олади. Лениннинг шонли юбилейига катта армуғонлар билан бориш мақсадида комсомол ёшларимиз улкан мажбуриятлар олиб меҳнат қиляптилар. Уларнинг юбилей арафасидаги жўшқин фаолиятлари ҳақида сўз юритиш ғоят ҳаяжонли. мароқли.

Районда қанчадан-қанча корхона, муассаса ва ташкилотлар, қурилиш участкалари мавжуд. Уларда юзлаб ўтюрак комсомол-ёшларимиз мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини янада ошириш йўлида астойдил меҳнат қилишяпти. Беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш, ишлаб чиқаришда унум ва юқори сифатга эришиш, иқтисод ва тежамкорликни таъминлаш шу куннинг шиори бўлиб қолди. Буни амалда муваффақиятли ҳал этиш комсомол-ёшларимизнинг диққат-марказида турибди. Саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани 11 ойдаёқ ошириб бажарилди. Пластмасса заводи. 2-автокомбинат, 3-нон заводи, «Промсвязьмонтаж», «Спецмонтаж» бошқармаси коллективлари, айниқса катта муваффақиятларга эришдилар. Бу корхона ва ташкилотларнинг меҳнат ғалабаларини ушбу жойдаги комсомол-ёшлар меҳнатисиз тасаввур қилолмаймиз. Пластмасса заводидаги мавжуд саккизта комсомол-ёшлар бригадасининг меҳнат самаралари ҳаммани қувонтирди.

Ўтган — 1969 йилда районда Овичонко бошлиқ зарбдор ёшлар бригадаси аъзолари беш йиллик план топшириғини аллақачон дўндириб, эндиликда қўшимча мажбуриятни бажариш йўлида тиниб-тинчимаяптилар.

Биз ўз ғолибона меҳнатлари туфайли эл ўртасида шуҳрат қозонаётган ёшларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Мана, уларнинг баъзилари: Ситниченко, А. Шишкин, Ў. Юнусов, Ҳ. Каримов, Н. Назаров, М. Мақсудов, С. Хожиева, Ш. Ғаниев, Салоҳиддинов, Шомансуров, Н. Яковлина. Уларнинг бири қурувчи, бири токарь, бири слесарь, бири савдо ходими, яна бири шофёр, хуллас, бари ўз касбини эъзозлаган ёшлардир.

Чилонзорни бундан ўн йил аввал кўрганлар, эндиликда ўз кўзларига ишонмайди. Аввалги ҳувиллаган массив эндиликда гўзал ва обод шаҳарчага айланган. Ғоят сулув ва бежирим кварталларда ҳаёт қайнайди. Ҳашаматли иморатларга боқиб кўз тўймайди. Чилонзор кўчаларини сайр қилганинг сайин шаҳар жамолига янада мафтун бўлаверасан, бу ерда яшаётганларга ҳавасинг келади.

Чилонзор ниройи кун сайин очилмоқда. Бу ерда янги-янги турар-жой бинолари қад кўтаряпти. Маданий-маиший муассасалар сони ошмоқда.

Тошкент Черёмушкасининг кўрки-га-кўрк қўшишда, энг муҳими янги Тошкентни бунёд этишда қурувчи комсомол-ёшларимизнинг меҳнати жуда салмоқли бўляпти. Уларнинг яратувчилик, бунёдкорлик ғайрати янада жўш урмоқда. Районимиз ёшлари билан Москва, Киев, Ленинград, Таллин, Горький шаҳарларидан келган оташқалб ёшлар елкама-елка шижоаткорона меҳнат қиляптилар, уларга ҳар қанча миннатдорчилик билдирилса арзийди. Валентина Цинкова, Ч. Естохов, Г. Макаренков, М. Савченко, Клавдин Тусси, Николай Фролов, Юрий Абрамов каби ёшлар эндиликда шаҳримизнинг фахрий йигит-қизлари бўлиб қолдилар.

Бунёдкорлик ишларидан студентларимиз ҳам четда қолмадилар. Тошкент халқ хўжалиги институти, Ф. Энгельс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институти студентлари катта ўрнак кўрсатдилар. Улар шаҳар қурилиш объектларида, Ўрта Осиё Марказ газопроводи қурилишида, шунингдек, Чорвоқ ГЭСи қурилишларида зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Студентлар пахта теримида ҳам астойдил меҳнат қилдилар. Улар ўтган мавсумда Сирдарё область далаларидан 20 минг тонна «оқ олтин» териб беришди.

Район комсомол комитети мамлакатимиз равнақи йўлидаги курашга ўз муносиб ҳиссаларини қўшаётган ёшларимиз ўртасида сиёсий-тарбиявий, маданий-оммавий, физкультура-спорт ишларини кўнгилдагидек ташкил этган. Энг муҳими комсомол-ёшларнинг ишдан кейин кўнгилли ҳордиқ чиқаришларини таъминлашга қатъий эътибор берилмоқда.

Ёшларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришда комсомол сиёсий ўқуви муҳим аҳамият касб этмоқда. Районда бу соҳага йилдан йил жуда катта эътибор бериляпти. Сиёсий тўгараклар сони тобора ошиб боряпти. 1968 йилда жами 51 тўгарак мавжуд бўлиб, уларга 1132 тингловчи қатнашган бўлса, бу ўқув йилида сиёсий тўгараклар сони 87 тага етди ва айни вақтда бу тўгаракларда 3535 комсомол-ёш сиёсий билим билан қуролланяпти.

Бошланғич комсомол ташкилотларида ленинча синовнинг ҳам муваффақиятли ўтишига эришилмоқда. Ёшларимиз доҳий Лениннинг бир асрлик тўйи йилида унинг бебаҳо асарларини зўр қизиқиш ва меҳр билан мутолаа қилмоқдалар.

Ёшларимиз XX асрга муносиб яшаяптилар, ўқияптилар, меҳнат ва ижод қиляптилар. Уларнинг маънавий, эстетик дунёси тобора кенгаяпти, қалбларида янги-янги орзу-тилаклар пайдо бўляпти. Бу бахтлар дунёсига, порлоқ ҳаётимизга бўлган муҳаббатлари янада камол топяпти. Бутун дунёда буюк тантаналар нафаси кезиб юрган айни пайтда шижоаткор ёшларимиз ўз олдиларидаги қутлуғ ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли адо этиш йўлида янада мардона одим ташлаяптилар. Уларни порлоқ ғалабалар уфқи қаршн оляпти.

Муҳайё ТЎЛАГАНОВА,
Чилонзор район комсомол комитетининг биринчи секретари.

ШИОРИМИЗ: «ДЎСТЛИК»

Ўтган йили институтимизга ўз клубларининг йўлланмаси билан Рига медицина институти студентлари келишди. Улар ўз ишлари ҳақида гапириб беришгач, шундай клуб тузишни таклиф қилишди ҳамда қўлдан келганича ёрдам беришди. Ана шу асосда клуб тузилди.

Институтимизда чет эллик студентлар ҳам ўқияпти. Шунинг учун ҳам бу клубнинг тузилгани айни муддао бўлди. Камбоджа, Судан, Ливия, Кениядан келган ва болгариялик студентлар ғайрат билан ишга киришиб, интернационал дўстлик клубимизни ташкил этишга кўп меҳнат сарф қилишди.

Клубимиз иш фаолиятининг биринчи қадамлари яхши натижа бермоқда. «Дўстлар излаймиз» деган кўк муҳр босилган конвертларимиз турли шаҳарларга йўл олди. Мактубларимизга биринчи бўлиб Ленинград, Каунас. Ивано-франковск студентлари жавоб беришди.

Тошкент Давлат университети интернационал клуби аъзолари билан учрашув ўтказилган конкурсда педиатрия факультетининг 1 курс студенти Ҳамид Фаттоҳов ғолиб чиқди.

Ер шари фонида дунё халқлари дўстлигини ифодаловчи уч одам силуэти медицина тимсоли — қадаҳ ва илон Кид— интернационал дўстлик клубимиз эмблемасига айланди.

Софияда бўлиб ўтган IX жаҳон ёшлари фестивали қатнашчилари билан учрашув ўтказдик. Клубимизнинг чет эллик студентлар билан алоқа қилиш секцияси кейинги вақтларда «Ленин ва ёшлар» деган мавзуда қизиқарли лекциялар ташкил этди. Болгария Халқ Республикасининг 25 йиллиги муносабати билан эса махсус деворий газета чиқаришди.

Институтимиз интернационал клуби ҳали бир ёшга ҳам тўлгани йўқ. Лекин шунга қарамай кўпгина диққатга сазовор ишлар қилдик. Ҳозирги вақтда араб шарқи мамлакатлари халқлари биродарлик кечасини ўтказишга пухта тайёргарлик кўряпмиз.

Ш. ҚОСИМОВ,
Тошкент Медицина институти қошидаги интернационал дўстлик клубининг бошлиғи.

МЕҲНАТДА, ҲАЁТДА ҲАМНАФАС

Барча ишлаб чиқариш корхоналарида бўлгани каби бадиий буюмлар фабрикасида ҳам ташаббускорликни комсомоллар бошлаб беришяпти. Улар пахта йиғим-теримининг олдинги сафида бўлиб, Еттисой районидаги «Красний луч» колхози хирмонига қарийб 130 тонна ҳосил тўккан эдилар.

Беш йиллик шахсий топшириқларини 22 апрелгача бажариш, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ҳамда ленинча синовда комсомоллар ўрнак бўлишяпти.

Ҳозир фабрикада ишлаётган 6 ишчининг бири комсомол бўлиб, уларнинг кўпчилигини қизлар ташкил этади.

280 комсомол доҳий юбилейига бағишланган ленинча синовда фаол қатнашмоқда. Комсомоллар В. И. Лениннинг «Буюк почин», «Социалистик мусобақани қандай ташкил этиш керак?» асарларини изчиллик билан ўрганишмоқда. Бу, уларнинг ишлаб чиқаришда ютуқларга эришишларида катта ёрдам беряпти.

— Фабрикада 6 та комсомол-ёшлар бригадаси бор, — дейди фабрика комсомол комитетининг секретари Сабоҳат Ҳамидова. Шулардан учтаси ҳозир апрель ойи ҳисобига меҳнат қиляпти. Жумладан, Ҳосият Нурохунова попоп цехида, Маъфура Шарипова дўппи цехида комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қилиб, фабрикада пешқадам бўлиб келмоқда.

К. Мирзаева, Ш. Акромова, М. Мусаева, Н. Хошимова, С. Мираҳмедова каби ўнлаб қизлар беш йиллик шахсий топшириқларини бажариб, ҳозир 1971 йил ҳисобига маҳсулот топширишяпти.

Комсомол-ёшлар самарали меҳнат қилиш билан бирга, бўш вақтларини ҳам мазмунли ўтказишяпти. Фабрикада китобхонлар конференцияси, меҳнат ветеранлари ва атоқли кишилар билан учрашувлар ўтказиб турилади. Масалан, ТошДУ, чинни заводи, Полиграфия комбинатининг комсомоллари билан бўлган учрашув жуда мароқли ўтди.

Фабриканинг ўтган йили давлатга планга қўшимча ярим миллион сўмликдан зиёд маҳсулот беришида, неча минг сўмлик хомашё тежаб қолишида комсомол-ёшларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Ҳозир фабрика комсомол-ёшларининг фикри-зикри тўрт ойлик топшириқни 22 апрелгача, беш йиллик планни 7 ноябргача бажариш юзасидан фабрика коллективи қабул қилган социалистик мажбуриятни шараф билан адо этишга қаратилган. Комсомоллар меҳнатда ва ҳаётда 1800 кишилик катта коллектив билан ҳамнафас.

Суратда: фабриканинг дўппи цехида ташкил қилинган Ленин бурчагида бир группа комсомол қизлар В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти акс эттирилган фотоальбомни кўздан кечирмоқдалар.

И. ШОИНОҒОМОВ фотоси.

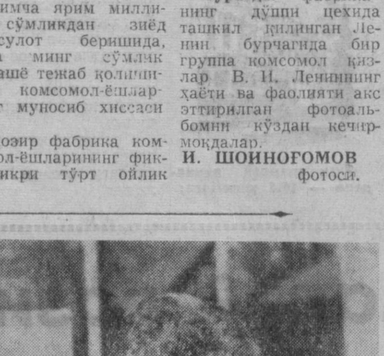

Экскаватор заводи ишчилари слесар йигит А. Штеннинг номини фахр билан тилга олишади. У заводда ишлаб чиқариш илғори бўлибгина қолмай, жамоатчилик ишларида ҳам актив иштирок этмоқда.

Г. Плетинский фотоси.

АПРЕЛЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

Мен ҳозирги вақтда қурувчи комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қиламан. Бригадамизда 20 киши ишлайди.

Бригадамиз бунёдкорлари сўнгги бир йилда Стаханов кўчасидаги 20 квартирали турар-жой биносини, Глинка кўчасида бўй чўзган 78 квартирали, Фармацевтика институти студентлари учун ётоқхона биносини қуриш ва фойдаланишга топширишда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилдилар. Бригадамиз қурувчилари ўтган йилги қурилиш-монтаж топшириқларини 150 процентга етказиб бажаришди. Ютуқларни қўлга киритиш, уни мустаҳкамлашда бригадамиз аъзоларидан Н. Ҳайитов, Р. Глифанов, Л. Шуков, И. Крюковаларнинг ҳиссаси катта бўлди.

А. ОТАХОНОВ,
3-трест, 5-қурилиш бошқармасидаги комсомол ёшлар бригадасининг бошлиғи.

ЁШ БЎЛСА ҲАМ БОШ

Доҳиймиз В. И. Ленин юбилейига ҳар бир ташкилот ўз совғаси билан келмоқда. Жумладан, «Ташсельмаш» заводи комсомоллари юбилейга ўзларининг юзлаб ажойиб машиналари билан бормоқдалар. Ана шу комсомоллардан бири Фатхулла Қодировдир.

Мана, биз Фатхулла ишлайдиган цехдамиз. Мастер Қодировнинг участкасида шпинделли тозаловчи чўткалар йиғилар экан. Ишчиларнинг қўли қўлига тегмайди. Мастернинг айтишича, кунлик норма 105—110 процент бажарилади. Участканинг бундай кўрсаткичга эришишида илғор ишчилардан Шокиров, Лисиков ва Иванцоваларнинг хизматлари катта. Улар кунлик нормаларини 120—130 процент қилиб адо этяптилар.

Ф. Қодиров техникумни битириб шу заводга ишга келганди.

—Шу вақтда мен заводдаги энг ёш мастер эдим, келган йилим жуда қийналдим. Бироқ одам коллектив билан иноқ бўлиб кетгандан кейин ҳеч қийналмас экан. Цехимиз мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мустақим Юсупов менга маслаҳатлар берди, ёрдамлашди,— дейди Фатхулла.

Фатхулла завод комсомолларининг доҳий юбилейи шарафига қилаётган ишлари ҳақида бундай дейди:

Заводимиз ёшлари Ленин зачетлари топширишнинг иккинчи босқичига ўтдилар. Ҳар 4—5 комсомолга бир коммунист бириктилган. Мақсад: уларга Ленин асарларини пухта ўргатиш, тушунтириш. Бизнинг вазифамиз пахтакорларга, Ватанга кўпроқ пахта териш машиналари етказиб бериш.

Зарбдор юзкун

I-пойафзал фабрикасида коллектив билан бир қаторда социалистик мусобақага қўшилган корхона ёшлари ҳам доҳий В. И. Ленин юбилейига муносиб совға ҳозирлаш учун суръатга суръат қўшган ҳолда ишламоқдалар.

Улар ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаймиз, шиорини ўртага ташладилар ва асосий ва ёрдамчи материалларни кўплаб иқтисод қилиб, аъло сифатли маҳсулот етказиб беришга эришмоқдалар.

Биргина Таня Смирнова бригадаси аъзолари ўтган йилда 11 минг сўмликдан ортиқ материалларни тежаб қолишди. Фабрика коллективининг йиллик планни муваффақиятли адо этишида, йил давомида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳамда республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб қолишида корхона комсомол ва ёшларининг ҳам ҳиссаси жуда катта

Ўтган йилнинг 1 декабридан юбилей тантаналари бошлангунга қадар бўлган даврни фабрика ёшлари зарбдор комсомол кунлари деб эълон қилишган. Доҳий юбилейига аталган бу кунларда улар асосий кўн материалларидан 18.500 сўмлик, ёрдамчи материаллардан 3.300 сўмлик иқтисод қилиб, тежалган хом ашёдан 7000 жуфт оёқ кийими ишлаб чиқариш мажбуриятини олгандилар.

Корхонанинг шижоаткор ёшлари шу чоққача 1300 сўмлик кўн материалларини тежаб қолишди.

Комсомоллардан Равил Абдуллахонов, Наби Тўлаганов, Мавлуда Толипова, Ольга Ермилова, Фотима Тўрахўжаева кабилар бу ишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар ўзларининг ҳар бир ибратли ишлари билан ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

Пойафзалчи ёш ватанпарварларнинг пойтахтимиздаги барча корхоналар комсомол ташкилотларига қарата доҳий В. И. Ленин юбилейини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан кутиб олиш, социалистик мусобақа байроғини янада кўтариш ҳақидаги мурожаати жойларда яхши натижалар бермоқда. Айниқса, тўқимачилик комбинати, экскаватор заводи, уйсозлик комбинати каби қатор корхоналарнинг комсомоллари биринчилар қаторида ана шу ташаббусга қўшилдилар. Ҳозирги вақтда бу корхоналарнинг комсомол-ёшлари янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар.

Саҳифани шаҳар комсомол комитети қошида ташкил этилган матбуот марказининг аъзолари, ТошДУ журналистика факультетининг студентлари — Р. Расулова, К. Бўронов, И. Шомуродов, М. Мирсовуров, И. Отамуродов ва Қ. Эргашева ўртоқлар уюштирган.

●153- ҚУРИЛИШ ТРЕСТИДАН ГАПИРАМИЗ

ҚОЛОҚЛИКНИНГ УЧ САБАБИ

2. КАДРЛАР

Бошлиққа нисбатан хушмуомала ва ростгўйлик қанчалик зарур бўлса, одамлар билан юмшоқ муомала қилиш, ҳар бир ишчига алоҳида эътибор бериш ҳам шунчалик зарур. Чунки ишчининг кайфияти яхши бўлса меҳнат унумдорлиги ҳам кўнгилдагидек бўлади.

Тўғрисини айтиш керак. Трестнинг барча участка ва бошқармаларида ҳам кишиларга нисбатан талабчанликни оширишда яхши муносабатда бўлинмаяпти. Айрим бригада бошлиқлари, прораб ва бошқарма бошлиқларининг ўз қўл остидаги ишчиларга, нисбатан қўполлик қилишлари, ҳатто ҳақоратга йўл қўйиш фактлари учрайди.

Қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов мажлисида коммунистлар 14-бошқарманинг собиқ бошлиғи Д. Мельниковни танқид қилишди. Оқибат нима бўлди? Мельников танқиддан тегишли хулоса чиқариш ўрнига ўз қўл остидаги кишиларга нисбатан қўпол муносабатда бўлди, уларни ҳақорат қилди. Ҳатто баъзи ишчиларни сабабсиз ишдан бўшатишгача борди.

Мельников қўполлик билангина кифояланиб қолгани йўқ. Жиноят қилган баъзи шахсларни ҳимоя ҳам қилди. Бошқарма партия ташкилотининг секретари Чумаченко 34-қурилиш бошқармасининг прораби Юсупов билан кўпгина қурилиш материалларини сотиб юборди. Унинг иши партия мажлисида муҳокама қилинди. Барча коммунистлар, партиясиз активлар унинг жиноий ишини бир оғиздан қоралаб турган пайтларида, Мельников ҳомий бўлиб чиқди: Ўғриликни фош қилган Икромовни «Гувоҳликка ўтмагин!» деб мажбур қилди. Лекин софдил Икромов ўз сўзидан қайтмади. Ниҳоят ўғри Чумаченко партия сафидан чиқарилиб иши судга оширилди.

Собиқ бошқарма бошлиғи Мельниковнинг иши трест партия комитети бюросида кўриб чиқилди ва унга учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди ҳамда уни ўз вазифасидан бўшатиш трест маъмуриятидан сўралди. Чилонзор район партия комитети бюро йиғилиши қарорини маъқуллади.

Трестда Чумаченко, Мельников каби коммунист деган номга доғ туширган шахслар ҳам топилади. Масалан, 5-темир-бетон заводи партия ташкилотининг собиқ секретари Шишкинни олиб кўрайлик. У йил давомида коммунистлар орасида бирорта ҳам намунали иш олиб бормади. Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистларнинг ярми бошланғич партия ташкилоти бюроси ишини қаниқарсиз деб баҳолашди. Бу Шишкин ва завод директори Шибикони қаноатлантирмади. Улар коммунистларни бошқатдан овоз беришга ундадилар. Баъзи беқарор коммунистлар ўз овозларини қайтиб олишгач, партбюро фаолиятига қониқарли деб баҳо берилди.

Шуниси ажабланарлики, ҳисобот-сайлов йиғилишидан сўнг Шишкин ўзининг қандай шахс эканлигини ошкора тан олди. Комитет вакилларидан бири:

— Айтинг-чи, ишда намуна кўрсатмаётган коммунистлар борми? — деб сўраганда, у:

— Ҳа, бор. Бу мен—Шишкин! Бу завод директори —Шибико! Бу партия бюроси аъзоси, таъминот бўлимининг бошлиғи Закодворов! Биз иш вақтида биргаликда ичкиликбозлик қиламиз! — деб сурбетларча жавоб берди.

Мана, интизом! Мана, бошлиқларнинг афти-ангори! Бу корхонанинг доимо оқсаб келаётганлигига бош айбдорлар шулар эмасми?!

Шахсиятпарастлик чинакам коммунистга хос бўлмаган хислат эканлиги ҳаммага маълум. Аммо 34-қурилиш бошқармасининг собиқ бошлиғи Хўжаев бундан бехабар экан. У ўзини кўрсатиш мақсадида қилинмаган ишларни қилинди деб ахборот берди, ортиқча иш ҳақи ёзди. Ҳатто, ҳали пойдевори ҳам қўйилмаган бинонинг учинчи қавати битди, деб маълумот берди. Трест раҳбарлари: «Ўртоқ Хўжаевдан намуна олинглар, унга тенглашинглар!— деб жар солишди. Сир очилгандан кейин эса, лабларини тишлаб қолишди.

Хўжаевнинг «мақтовга лойиқ» яна бир иши бор. Бу ҳақда гапирмаслик гуноҳ бўлса керак. У ўзига биркитилган давлат машинасини туққан-туғишганларидан ҳам яхши кўрарди. Нима бўлдию, Хўжаев икки ой бетоб ётди. Шунда ҳам машинани кўзидан нарига жилдирмади. Бу вақтда бош инженер Ломакин эса объектларга дуч келган транспорт билан қатнаб юрди. Шуниси қизиқки, буни кўра била туриб, бошқарма партия ташкилотининг секретари Б. Асриев ҳам Хўжаевга бир гап айтишга ботина олмади.

Трест партия комитетидаги раҳбар ўртоқлар Хўжаевни бир неча бор огоҳлантиришди. Аммо Хўжаев бўш келмади. Ҳатто, узоқ объектдаги ишчиларга озиқ-овқат олиб бориш учун ҳам машинани бермади!

Бундай ўз билармонлик, манманлик трестнинг кўпгина участкаларида, бригадаларида авж олган. Масалан, 1-қурилиш бошқармасининг 2-участкасидаги бригадир Г. Зайниддиновнинг дастидан дод деганларнинг сон-саноғи йўқ. Илғор бригада бошлиқларидан Р. Зиёев уни бирнеча бор тартибга чақирди, бригада аъзолари унинг қўполлигини ўзига рўй-рост айтишди. Лекин Зайниддинов ҳамон ўз билганидан қолмаётир. Партия ташкилоти раҳбарлари эса уни тартибга чақириш ўрнига мақтовни давом эттиришмоқда.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, бу ерда инженер-техник ходимлар ва мутахассисларнинг малакасини оширишга, уларни қобилиятига қараб жой-жойига қўйишга етарли аҳамият берилмаяпти. Ҳатто, улар учун тегишли адабиётлар ҳам олинмаётганлигини трест бошқарувчисининг кадрлар ва маиший хизмат бўйича ўринбосари И. В. Манюхин ҳам тан олди. Йиғилишларнинг бирида сўзга чиққан кўпчилик ўртоқлар инженер-техник ходимларнинг малакасини оширишга етарли аҳамият берилмаётганлигини қайд этишди. Жумладан, 5-темир-бетон буюмлари заводи директори Д. К. Шибико бундай деди:

— Заводимизда кадрлар билан ишлашда катта камчиликлар бор. Биз инженер-техникларимизнинг назарий билимларини ошириш имкониятига эга эмасмиз!

Хўш, корхона бошлиғи шундай деб тургандан кейин имкониятни ким, қаердан келиб яратиб берар экан?

Трестнинг бош инженери М. Ш. Дурлештер, УПТК бош инженери А. В. Пак, 34-қурилиш бошқармасининг бошлиғи Иброҳимов, трест бошқарувчисининг иқтисодий ишлар бўйича ўринбосари В. А. Мальков ва бошқа кўпчилик ўртоқлар ҳам кадрларни танлаш ва ўз ўрнига қўйишда катта камчиликлар борлигини тан олишади.

Партия комитетининг секретари М. А. Орловнинг фикри қуйидагича:

— Кадрларни шошиб ишга оламиз. Бунга кўплаб мисол келтириш мумкин. Бунинг устига уларни тарбияламаймиз. Планерка ва мажлисларда бўлса танқид қиламиз, холос. Шу туфайли, жойлардаги кўпгина инженер-техникларимиз саводсиз.

Хуллас, гап кўп. Бизнингча, трестнинг оқсоқланиб келаётганига иккинчи сабаб ана шулар!

У. ЮСУПОВ,
Ҳ. ҲАКИМОВ,

«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.

Куйбишев трикотаж фабрикаси кўплаб спорт костюмлари ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: фабриканинг бир группа ишчилари ўзлари ишлаб чиқарган спорт костюмларида. А. Брянов фотоси, (ТАСС).

ҲИКМАТЛАР

Бошқалардан камчилик ва нуқсонларни ахтариб овора бўлиб юргунча, ҳаракат қилу, ўзингдаги камчиликларингни тузат.

* * *

Яхшилик уруғини дўстларинг тепасидан сочсанг, уларнинг сенга бўлган меҳри-муҳаббати янада ошади.

* * *

Ростгўй кишининг ҳамиша мартабаси улуғ бўлади.

* * *

Уддасидан чиқолмайдиган ишингни бажараман деб, сўзинг устидан чиқолмасанг, дўстларинг ихлоси қайтади.

* * *

Биров сендан аччиқланиб қўпол сўзласа, унга сен ширин сўз билан муомала қилгин. Бу иш билан юз берадиган кўнгилсиз воқеанинг олдини олган бўласан.

* * *

Чумоли ҳам ўз ризқи-рўзини ҳалол меҳнати билан топади.

* * *

Одамнинг ёмон кайфияти ҳамиша унинг ўзини, шу билан бирга ўзгаларни ҳам бахтсиз қилади.

* * *

Қопиб гапириш тўғри кўнгиллилик ва кучлилик белгиси эмас.

* * *

Ширин муомалалик — одамга энг арзонга тушадиган, аммо кишилар томонидан энг юксак қадрланадиган фазилатдир.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Монреалда лекция

ОТТАВА, (ТАСС). Канада ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракати ветерани, Канада коммунистик партиясининг миллий раиси Тим Бак Монреалда В. И. Ленининг революцион фаолияти ва ижодий меросининг мазлум халқлар ишчилар синфини озод қилиш ишидаги тарихий аҳамияти тўғрисида лекция ўқиди.

Бу — марксизм-ленинизм фанининг турли жиҳатлари ва В. И. Ленин асарлари юзасидан мўлжалланган лекция ва семинарлар туркумининг биринчиси бўлди. Квебек компартиясининг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги байрамини ўтказувчи комитети Ленин юбилей йилида ана шу лекция ва семинарларни ўтказади.

Тим Бак Владимир Ильичнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. Ленин, деди у, марксизм фанини ижодий тарзда ривожлантиришга жуда катта ҳисса қўшди ва Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлаш ҳамда ўтказишда ва жаҳонда биринчи социалистик давлатни вужудга келтиришда буюк роль ўйнади.

Тим Бак жамият тараққиёти тўғрисидаги Ленин таълимоти, универсаль таълимот эканлигини кўрсатди, В. И. Ленин жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси эканлигини таърифлаб берди ва Ленин даҳоси бутун халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракати олдида жуда катта хизмат қилганлигини таъкидлади. 1 Канада коммунистларини илмий марксча-ленинча таълимотни қунт билан эгаллашга, Ленин таълимотини Канада ишчилар синфи сафларида, зиёлилар ва ёшлар ўртасида тарғиб этишга чақирди.

ЛОНДОНДАН ОСАКАГА — РОЛИКЛИ КОНЬКИДА

Ванкуверлик студент Струве 1970 йилнинг апрель ойида Осакада очиладиган «ЭКСПО-70» халқаро виставкасига бориш учун ўтган йилнинг 7 сентябрида Лондондан роликли конькида йўлга чиққан эди. Одатдан ташқари бу саёҳатчи (денгизларни ҳисобга олмаганда) 18000 километр йўл босиши керак. Кунига у ўртача ҳисобда 60 километр йўл босмоқда. Яқинда Струве Болгарияга ўтиш олдидан Белградда бир кун тўхтади. Югославия фотомухбирлари билан бўлган суҳбатда Струве бу сафарни фақат ўз маблағлари ҳисобига, ҳеч кимнинг ёрдамисиз амалга ошираётганини маълум қилди.

СУРАТДА: Том Струве Белграддан жўнаб кетмоқда.

ТАНЮГ—АПН фотоси.

ХУНУК ИСТИҚБОЛЛАР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Бу йил Америка фермерларнинг аҳволи ғоят мушкул бўлади. АҚШ деҳқончилик министрлигининг ҳозирданоқ айтишича, 1970 йилда мамлакатда қишлоқ хўжалиги билан шуғулланишни тўхтатиб қўйишга мажбур бўладиган фермерлар миқдори тағин ҳам ортади.

Айни вақтда мамлакат қишлоқ хўжалигида капиталнинг марказлаштириш, йирикроқ фермаларнинг майда фермаларни бартараф қилиш жараёни давом этаверади. Фермалар сони 1960 йилдагига нисбатан 28 процент камаяди, деб тахмин қилинмоқда.

ОШКОРА ТАЛОНЧИЛИК

ГУАЯКИЛЬ. (ТАСС). «Пуэбло» газетаси статистика маълумотларини ўрганиш асосида қуйидагиларни ёзади: Эквадорда хўжайинлик қилаётган чет эл монополияларининг фойдаси уларнинг сарфлаган капитал маблағлари миқдоридан ортиқдир. Чет эл монополиялари, асосан Америка монополиялари 1965 йилдан тортиб, 1968 йилгача жами 64,4 миллион доллар сарфлаган бўлсалар, 79 миллион долларга эга бўлдилар. Чет эл қарзларини олганлик учун тўланадиган жуда кўп процентларни ҳам ана шу кейинги рақамга қўшиш керак.

Газета қуйидагиларни таъкидлайди: «империалистлар мамлакатнинг саноатини ривожлантиришдан манфаатдор эмаслар», улар ўз капиталларини савдо-сотиқ, хизмат кўрсатиш, банан, кофе, какао тайёрлаш ва экспорт қилиш соҳаларига, яъни энг кўп фойда келтирадиган соҳаларига сарф қилмоқдалар.

ЖИНОЯТ АВЖ ОЛИБ БОРМОҚДА

ЛОНДОН. (ТАСС). Британия оролларида жиноят тобора авж олмоқда. Ички ишлар министрлиги эълон қилган маълумотларга қараганда, ўтган йилнинг дастлабки 9 ойи мобайнидагина Англия ва Уэльсда оғир жиноятлар сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6,8 процент кўпайган. Шу давр ичида жами 1 миллион 115 мингдан ортиқ жиноят қилинган.

СУРАТДА: Англиянинг шимолидаги ишчилар шаҳарчаси Чопуэлдаги Ленин кўчаси (Ленин-террас). Бу кўчага доҳий номи 1926 йили, маҳаллий муниципаль советининг қарори билан берилган эди.

АПН фотоси.

РАҚАМЛАР ДАҲШАТИ

Америка ҳарбийлари Вьетнам халқига қарши жиноий урушни давом эттириб, тинч аҳолини кўплаб қирмоқдалар. Озодлик матбуот агентлигининг хабар беришига қараганда, америкаликлар ва уларнинг гумашталари Жанубий Вьетнамнинг Куангнам вилоятидагина 1969 йилда тинч аҳолидан 4796 кишини, шу жумладан 1959 хотин-қиз ва 1597 болани ўлдирганлар, 12.400 уй ва 94 ибодатхонани яксон қилганлар.

Ўтган йил мобайнида шу вилоятда одамлар 91 марта кўплаб ўлдирилган. Душман қишлоқларни қаттиқ бомбардимон қилиш ва тинч аҳолини ўлдириш билан қаноатланмай, катта майдонларга химиявий моддалар сочмоқда.

Америка самолётлари 1969 йилнинг декабрь ойида Гуэ шаҳри яқинидаги олти жамоага заҳарли химиявий моддаларни сочдилар. Бунинг натижасида 30 киши ҳалок бўлди, неча юзлаб киши заҳарланди. Минг-минглаб гектар майдон яроқсиз ҳолга келди, неча ўн минглаб киши ана шу хароба ерларни ташлаб, чангалзорларга кўчиб кетишга мажбур бўлади.

(ТАСС).

ШВЕЦИЯ. Сваппаваара, Кирупа ва Мальбергета random кончиларининг забастовкаси уч ҳафтадан бери давом этмоқда. Шахтёрларнинг ҳаққоний талаби қондирилишини қўллаб-қувватлаб бутун мамлакат бўйлаб митинг ва намойишлар ўтмоқда.

СУРАТДА: забастовкачи Кирупа кончилари.

ИНЖЕНЕР ДИПЛОМИ БИЛАН

РАНГУН. Бирма Иттифоқининг миллий техника кадрларни тайёрловчи Рангун технология институтида бешинчи марта чиқариш маросими ўтказилди: институтни битириб чиққан 233 киши турли ихтисослар бўйича инженер дипломлари олди. Совет мутахассислари бу соҳада кўп хизмат қилдилар. Улар Бирмага миллий кадрлар тайёрлашда катта ёрдам бермоқдалар.

Рангун технология институтининг ректори чиқариш маросимида ҳозирги вақтда мамлакатда техника соҳасида олий маълумотли 2000 га яқин мутахассис бор, деди. Яқин йиллар ичида, деб таъкидлади у, институтни ҳар йили 500 га яқин киши тамомлаб инженер бўлиб чиқади.

(ТАСС).

ТИРИКЧИЛИК ҚИММАТЛАШМОҚДА

ПАРИЖ. Францияда юбориладиган почтанинг бир қанча турлари тарифлари 50 процентдан кўпроқ оширилганлиги, шунингдек, автомобиллар учун страхование бадали 1 апрелдан бошлаб 5 процент кўпайтирилажаги эълон қилинди.

Мамлакатда янги йилнинг биринчи кунларида автомобиль, пўлат, алюминий ва никель нархи ошди. Бир қанча озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари ҳам кўтарилди, темир йўлларда қатнов ҳақи ошди.

(ТАСС).

ЛАОС ХАЛҚИНИНГ ТАЛАБИ

ХАНОЙ. (ТАСС). Лаос ватанпарварлар фронти марказий комитетининг бош секретари ва 1962 йилда Лаос масаласи юзасидан Женевада тузилган битимларни бажарувчи миллий комиссиясининг аъзоси Фуми Вонгвитит Каосан Патет — Лао агентлиги мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: Қўшма Штатлар беш йилдан буён Лаосга қарши «алоҳида уруш» деб аталган уруш шаклида агрессия қилиб келмоқда. АҚШ «яшил қалпоқликлар» бўлинмаларидан ва Таиланд қисмларидан фойдаланиб, шунингдек Лаоснинг озод қилинган ҳамда ватанпарвар кучлар назоратида бўлган жойларини қаттиқ бомбардимон қилиб, ана шу «алоҳида уруш» доирасини кенгайтирмоқда. Ф. Вонгвитит Вьетнам информация агентлиги тарқатган суҳбатда ана шу гапларни айтди.

Лаос ватанпарварлар фронти, деб уқтириб ўтди у, Лаос халқининг миллий мустақиллик принципи асосида тинчликка интилаётганлигини ҳурмат қилиб, Лаос масаласини оқилона ва адолатли ҳал этиш учун тинмай курашиб келмоқда. Биз Қўшма Штатлар Лаос ишларига аралашиш ва агрессия қилиш йўлидаги ҳар қандай ишларни тўхтатишини, токи Лаос халқи ўз ишларини 1962 йилда Лаос масаласи юзасидан Женевада тузилган битим асосида ҳал эта оладиган қўлай вазият вужудга келтирилиши керак, деб ҳисоблаймиз.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БУДАПЕШТ. Венгрия бинокорлари ўтган йилни муваффақиятли якунладилар. 1970 йилда капитал қурилиш ҳажми 7-8 баравар ортади. Халқ хўжалик планида ференц-варош теплоцентрали, Альмашфюзитдаги гил заводининг учинчи навбати, чепель металлургия заводининг рангли металлар цехи, Дунай цемент заводининг тўртинчи печи сингари муҳим саноат объектларини қуриб битказиш кўзда тутилган. Халқ Венгриясининг меҳнаткашлари 70 мингта янги квартира оладилар.

* * *

ПРАГА. Шаҳар транспортини ривожлантиришнинг бир группа мутахассислар тайёрлаган истиқбол планини Чехословакия пойтахти миллий комитетининг кенгаши маъқуллади.

Совет мутахассисларининг ёрдами билан қурилаётган метро келажакда Прага шаҳар транспортининг асосий тури бўлиб қолади. Метронинг 85 километрли линиясини босқичма-босқич қуриш кўзда тутилмоқда. Айни вақтда метро қурила борган сари трамвай ҳаракати қисқартирилади ва 2000 йилга борганда Прагада трамвай фақат музейдагина қолади.

* * *

СОФИЯ. Бу йил Болгарияда бир неча паррандачилик фабрикаси ишга туширилади. Шунинг натижасида Бройлер (тез боқиб семиртириладиган жўжалар) етиштириш анча кўпаяди. Болгария бу маҳсулотнинг анча қисмини чет мамлакатларга сотади. Масалан, София яқинда ишлаб турган йирик паррандачилик комбинати йилига 5 миллион бройлер етиштириб бермоқда.

* * *

УЛАН-БАТОР. Монголияда бутун 1920 йил мобайнида ишлаб чиқарилган саноат маҳсулоти ҳозир ҳар уч соатда ишлаб чиқарилмоқда.

Саноат маҳсулотининг ҳозирги ялпи ҳажмини миллий саноат эндигина ривожлана бошлаган қирқинчи йиллардаги давр билан таққослайдиган бўлсак унинг ҳажми 13,5 баравар ошди.

(ТАСС).

ОЛТИ ОЁҚЛИ ЁРДАМЧИ

Бу деярли думалоқ қўнғизни ҳар биримиз кўрганмиз. Қизил ёки қўнғир тусдаги қаттиқ қаноти устида қора холи бўлади. Бу қўнғизни хонқизи деб аташади. Кичкинагина, гўё ҳеч нарсага зарари тегмайдиган, дарахт шохлари ва баргларида оҳиста ўрмалаб юрадиган бу қўнғиз қип-қизиллиги билан дарҳол кўзга ташланади. Табиат уни беҳудага бунчалик ясатиб қўйгани йўқ. Бу қушлар учун, ўлжа қиламан деб овора бўлма, дегандек огоҳлантиришдир. Агар уни сал қиссангиз, заҳарли ва сассиқ суюқлик чиқаради. Ёш қушча уни билмай оғзига солса, бундан роҳат қилмайди, келаси гал хонқизини чўқиламайдиган бўлади.

Ер юзида хонқизининг 2 мингдан зиёд тури бор. Душманлари эса кам, баъзи қушларгина (жумладан дала чумчуғи) хон қизини ейди. Хонқизи эса энг хавфли зараркунанда — шира битининг, ашаддий душманидир. Қўнғиз бир кунда юзта ва ундан кўпроқ ширани ейди, хонқизи қуртининг иштаҳаси ҳам чакки эмас.

Хонқизи баргнинг пастки томонига элликтача қўнғир тухум қўяди. Эртасига ҳам, учинчи куни ҳам шунчадан тухум қўяди. Битта қўнғиз 500—600 та тухум қўяди, 5—14 кундан сўнг тухумдан қурт чиқади.

Бир сантиметрча узунликдаги хонқизи қуртн жуда кўп ширани еб қуритиб, 30—40 кундан сўнг ғумбакка айланади. Бир ҳафтадан кейин ғумбак ёрилиб, ичидан қўнғизча чиқади-да, бироз дам олгач, шира қидириб кетади. Инсон шира битига қарши олиб бораётган курашда бошқа воситалар каби хонкизи ҳам қуролга айланди.

Шира битининг оғзи ўсимликлар ширасини сўриб олишга мослашгандир. У баргга ёки навдага хартумини тиқиб, унга фермент пуркайди. Бу фермент таъсирида крахмал, оқсил, қанд ва бошқалар тез ўзлаштириладиган озуқа моддага айланади. Шира ана шу моддани сўриб яшайди. Шира бити барглар ва навдалар ширасини сўриб олиб, ўсимликни бўшаштиради, барг ва шохлар қийшиқ ўсади.

Шира битининг энг кўп зарар келтирадигани америка филлоксерасидир. У асосан токзорларга зарар етказади.

У деярли бутун ер юзига тарқалган бўлиб, юз йилдан буён унга қарши кураш олиб борилади. АҚШдан кўчат билан бирга Францияга келган шира бити жуда тез кўпайиб, токзорларнинг 90 процентини қоплаб олди ва бир ярим миллион гектар токзорни нобуд қилиб, 20 миллиард франк зарар етказди. Сўнгра у бошқа мамлакатларга ҳужум бошлади ва 30 йил ичида жаҳондаги 9 миллион гектар токзорнинг 6 миллион гектарини эгаллади. 1880 йилда филлоксера Қримда, сўнг Кавказда, Молдавияда, Ўзбекистонда, Кубанда пайдо бўлди.

Филлоксерадан ташқари мева дарахтларига, буталарга, экинларга зарар етказадиган бошқа шира битлари ҳам бор. Умуман шира битининг 3 мингга яқин тури бор, шундан СССРда камида минг тури учрайди.

Кўп шира битини еб, унинг экинларга етказадиган зарарини камайтирадиган хонқизини агрономлар, соҳибкорлар ҳурмат қиладилар. Тажрибали боғбонлар далалардан хонқизини териб келиб, ўз боғларига қўйиб юборадилар. Уларнинг фойдаси шак-шубҳасиздир.

Хонқизининг ёрдами қанчалик катталигини қуйидаги мисолдан билиш мумкин. 1963 йил ёзи Орёл областида қуруқ ва иссиқ келди. Бу эса шира битининг кўпайиши учун қулай шароит ҳисобланади. «Луковский» совхозида уруғлик лавлагини шира босиб кетди. 400 гектар ердаги лавлагининг 300 гектарида шира бити жуда кўпайган эди. 100 гектар ерга самолёт орқали тиофос дориси сепилди, қолган майдонларга дори етмай қолди. Аммо қолган ерлардаги экин ҳам нобуд бўлмади. Шира бити бутунлай қирилиб кетди. Бу ишни хонқизи бажарган эди. Баъзи лавлаги тупларида 30—40 тадан қўнғиз топилди. Улар совхозга катта ёрдам қилди.

Хонқизи ўсимликлар шираси билан озиқланадиган ўргумчак канани ҳам қириб ташлайди.

Хонқизининг устида 24 та холи бўладиган бир тури борки, у асосан Ўрта Осиёда тарқалган. Бу қўнғиз полиз экинларига зарар етказади. Фойдали хонқизининг устида еттита қора холи бўлади.

Хонқизи туфайли ўсимликларга химиявий дорилар сепишга ҳожат қолмайди, кўплаб маблағ тежаб қолинади. Олти оёқли кичкина қўнғизнинг фойдаси бу.

Ҳар тўғрида

АРХЕОЛОГИК ТОПИЛМА

НИКОЛАЕВ. Украина Фанлар академиясининг тарих фанлари кандидати О. Шапошников раҳбарлигидаги бир группа археологлари Николаев областида янги қазиш ишларини олиб боряптилар. Улар Привольний ва Старогороженний қишлоқлари атрофидан қадимги — тош асри қурол яроғларини топдилар. Шу топилмалар ичида энг диққатга сазовори мозор-қўрғонлар бўлиб, уларнинг сири бир неча минг йиллардан буён номаълум эди. Шу мозорлардан биридан ажойиб бронза ҳанжар топилди. Ҳанжарнинг сопи олтин ва кумуш билан безатилган, жуда ўткир тиғлидир.

СКРИПКАНИНГ ИККИНЧИ ҲАЁТИ

ЦЕЛИНОГРАД. Саҳнадан скрипканинг майин овози таралмоқда. Бу куйини Первомайский номли ўрта мактабнинг ўқитувчиси Л. И. Малецкий чаляпти. Леонид Малецкий — ҳаваскорлик тўгарагининг доимий қатнашчисидир. Скрипка унинг энг қадимги, қадрдон дўстидир. У бу скрипкани урушдан кейинги йилда Акмоленскдаги бозордан сотиб олган эди. Уйга олиб бориб қараганда, скрипканинг ички деворларига унинг тайёрланган йили 1721 йил деб ёзиб қўйилганини кўрди. Шундан буён Леонид Иванов скрипканинг иккинчи ҳаётини бошлади. Скрипка 248 ёшда.

СУВНИНГ ЁШИ НЕЧАДА!

Янги, аниқ ҳисобловчи асбоблар ёрдамида сувнинг ёшини аниқлаш имконияти ҳам туғилди. Москваликлар 5 йиллик сувни ичсалар, Харьков ва Полтава аҳолиси эса муз давридаги, яъни минг аср аввалги сувни истеъмол қиладилар. Мацеста суви ҳозир 30 миллион ёшдадир.

Қадимий гўзал Тошкент кўплаб сайёҳларни ўзига мафтун қилади.
Суратда: Шаҳар саёҳатлар ва экскурсиялар бюросининг энг яхши экскурсоводларидан бири—Альбина Ерёмина автобус салонидан туриб сайёҳларни Тошкент билан таништирмоқда.
В. Исаков фотоси.

Шунақаси ҳам бўлади

Ўлиб тирилганлар

Кечаси бир безорининг ўлигини келтиришди. Жиноят қидирувчилардан қочиш пайтида ўққа тутилган экан. Бадани, кийимлари қоп-қора қон, илма-тешик бўлиб кетган. Мурдани ўликлар хонасига элтиб, этигини ечиб олишган. Навбатчи студент ўз иши билан овора бўлиб, ўликхонадан чиқиб кетади. Бир оз вақт ўтгандан сўнг у ўликлар хонасидан бировнинг «оҳ-воҳи»ни, сўнг астойдил додлаганини эшитади. Навбатчи студент қўрқади-да, ҳовлига чиқиб одамларни ёрдамга чақиради. Шу вақтда ўликлар хонасининг эшиги тақиллаб очилади-да, гандираклаб ҳалиги «ўлик» чиқиб келади.

Қаттиқ чўчиган студент чунонам додлайдики, унинг товушига одамлар йиғилишади. Кишилар ёрдамида ярадор қамоқхона шифохонасига юборилади. Икки кундан сўнг у ростакамига ўлади. Демак, у яраланганда оғриқнинг зўри билан ҳушидан кетган. Бу, бош миянинг ҳимоя воситаларидан биридир.

Бош мия қонга сезгир органдир. Агар мияга бир дақиқа қон келмаса ҳам у дарҳол тормозланади, киши беҳуш бўлади, сўнг ўлади.

Ҳали жон чиқмаган бўлса, шифокорлар оддий ёки мураккаб тадбирлар қўллаб, уни оёққа турғизиб юборишади. Мана бир мисол: бир кун ярим кечада суд доктори Ю. С. Сапожниковни жиноят содир бўлган жойга олиб келишади. Эшик олдида, йўлкада бир ёш жувон чалқанчасига ўлиб ётган экан. Бўйнида сиртмоқ. Доктор ўликни ағдарар экан, нафас чиққандек товуш эшитилиб қолади. Доктор билан бирга келганлар «у тирик эмасмикан» дейишади. Доктор қатъийлик билан: «Йўқ, ўлган» дейди.

Чунки юрак урмас, томир тепмас, нафас эшитилмас эди.

Доктор сиртмоқни кесиб юборади-да, шоҳид кишиларнинг шубҳаси туфайли ўликка сунъий нафас олдира бошлайди. 6—7 минут давом этган сунъий нафас энди тўхтатилаётганда, томир бир уриб қолади. Бир неча секунддан кейин томир яна бир уради. Нафас олдириш жиддийлаштирилади. аёл ҳам аста-секин ўзига кела бошлайди. Сўнг у тез ёрдам машинасида касалхонага олиб кетилади ва даволанади.

Табиатда турли-туман ажойиботлар бўлганидек, ўлиб тирилиш ҳам худди мўъжизага ўхшаб кетади.

Э. ЗИКРИЛЛА.

Ленинград. «Гранд— Опера» француз театри артистлари С. М. Киров номли Академик опера ва балет театрида СССР халқ артисти Н. М. Дудинская олиб бораётган артистлар малакасини ошириш классининг дарсида бўлдилар.

Суратда: франциялик артистлар Н. М. Дудинская билан суҳбатлашмоқдалар.

М. Блохин фотоси
ТАСС фотохроникаси.

Ажойиботлар

ТАДБИРКОР ҚАРҒА

Медведица қишлоғига яқинлашгач, мотоциклни тўхтатдик. Кутилмаганда, мотоцикл рулига бир қарға учиб келиб қўнди: унинг эътиборини ялтироқ занжирли калит ўзига жалб этди. Биз йўл ҳақидаги суҳбат билан овора бўлиб, қушга эътибор ҳам бермадик. Лекин бирдан қарға ҳавога кўтарилди, не кўз билан кўрайки, калит унинг тумшуғида эди. Ҳамма анча муддатгача қарғанинг бу қилмишидан кулди, мен эса кулиб тура олмадим. Мен қарғанинг орқасидан ташландим, лекин у атайлаб қилгандек, ҳали у томга, ҳали бу томга қўнарди. Биз унга тош ота бошладик. Лекин у бунга эътибор бермади. Кейин кимдир нон увоқларини ерга сепиб қўйди. Шундагина қарға калитни тумшуғидан ташлаб, ерга қўнди Биз кузатдик: қарға эса бемалол нон увоқларини териб еяр ва гоҳогоҳо ер остидан бизга қараб қўяр эди. Бу қараши билан у гўё: «Мен ўзимга қандай қилиб овқат топганимни кўриб қўйинглар», деб мазаҳ қилаётгандек туюларди.

В. ИВАНОВ
КАСТРОМА области.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 15|I да Ҳамза, 16|Iда Севги тумори.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —15|I да Ўлимдан кучли, 16|I Ўғирланган умр.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15|I да Баҳс, 16|I да Освенцим жаллодлари.

КИНО

15 ЯНВАРДА

Озод туғилган —«СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия)—«УЗБЕКИСТОН», «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 8,30 минутда).

Менинг ҳаётимсан (ўзбек тилида, кундуз соат 4,20 минутда), Анжелика—фаришталар маликаси —НАВОИЙ номли (кечқурун).

Эрамиздан миллион йил илгари—«СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Балли ёшлар!— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

16 ЯНВАРДА

Озод туғилган — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 6 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10.20 минут ва кундуз 12 да), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ва 3 да).

Эр—хотиннинг уруши.. (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5.15 ва кеч 8.30 минутларда).

Унинг қаллиғиман — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 8 ва 9 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва кеч 10 да).

Балли ёшлар! — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 1 ярим ва 5 яримда).

Тилла зирак (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда), Анжелика — фаришталар маликаси (2-серия, кундуз соат 1.40 ва кеч 7.40 минутларда): — НАВОИЙ номли.

Эрамиздан миллион йил илгари — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кеч 7 да).

Тундаги портлаш —«МОСКВА» (эрталаб соат 11,30, кундуз 3,30, кеч 7.30 ва 9.20 минутларда).

Видолашув — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4, кеч 6 ва 8 да).

САНЪАТ САРОЙИДА

18 ЯНВАРДАН БОШЛАБ ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

«СЕВИШГАНЛАР» НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

«УЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.

Сценария муаллифи — Одельша АГИШЕВ.

Постановкачи - режиссёр — Эльёр ЭШМУҲАМЕДОВ.

Бош оператор — Гасан ТУТУНОВ.

Постановкачи-рассом — Садриддин ЗИЯМУҲАМЕДОВ, Магомет ЧОЧИЕВ.

Композитор — Богдан ТРОЦЮК.

РОЛЛАРНИ: Анастасия ВЕРТИНСКАЯ, Рустам САЬДУЛЛАЕВ, Радион НАХАПЕТОВ, Нелла АТАУЛЛАЕВА, Ҳамза УМАРОВ, Бахтиёр ИХТИЕРОВ ва бошқалар ижро этадилар.

Кеч соат 7 да фильмни яратганлар билан учрашув бўлади.

18 январда сеанслар: кеч соат 7 ярим ва 9 яримда;

19 январда — кундуз соат 5 яримда, кеч 7 ярим ва 9 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10 дан кеч 9 гача очиқ.

Справка учун телефонлар: 44-21-74 (автоответчик), 44-56-18.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
(В. И. Ленин номли майдон)
15 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
музикани севувчилар учун 8-абонемент бўйича

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Бетховен—САККИЗИНЧИ СИМФОНИЯ.

Рахманинов — ОРКЕСТРЛИ ФОРТЕПЬЯНО УЧУН 2-КОНЦЕРТ.

Бетховен — ГЕТЕНИНГ «ЭГМОНТ» ТРАГЕДИЯСИ МУЗИКАСИДАН УВЕРТЮРА.

Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати
УЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солист — Халқаро конкурс лауреати
НАУМ ШТАРКМАН

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

18 январь кундуз соат 2 да 4-6 синф ўқувчилари учун 3-музикали абонемент бўйича

УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ «БЕТХОВЕН»

Лектор — Полина РОЙТЕНБЕРГ.

Қатнашадилар: БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солистлар: Марлис ЮНУСХАНОВ, Офелия ЮСУПОВА, Нина ТИТОВА, Дина САВЕНКО, Анвар НАЗАРХОНОВ ва Успенский номли 10 йиллик музика мактабининг ўқувчиси
НИГОРА АҲМЕДОВА

Концертмейстер — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
МАРИАННА ШАБАДАШ

Концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан билетлар сотилади.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
(В. И. Ленин номли майдон)
19 январь кеч соат 8 да

КОНЦЕРТ

Берлиоз — «Гарольд Италияда» симфония.

Хачатурян — Оркестрли скрипка учун концерт.

Маҳмудов — Симфоник эскизлар.

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Дирижёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ

Солистка — халқаро конкурс лауреати
НИНА БЕЙЛИНА

Альт партиясини
АБРАМ РОЗЕНБЛИТ
ижро этади

М. ҚОРИЕҚУБОВ НОМИДАГИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИНИНГ БИРЛАШГАН ДИРЕКЦИЯСИ

филармония ва эстрада жанрлари бўйича концерт программаларини олиб бориш учун конферансьеларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс— 16 январда бошланади.

Аризалар билан Узбек Давлат филармониясининг музика бўлимига мурожаат қилинсин.

Аризалар эрталаб соат 10 дан кеч соат 6 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10 уй.

Тошкент сунъий ва табиий чарм ишлаб чиқариш «Узбекистон» бирлашмасининг 2-ЧАРМ ЗАВОДИГА

прессловчи — вулканизаторчилар, торозбонлар (аёллар), валцовкачилар, қирқувчилар, ёрдамчи ишчилар, ҳамда чарм ишлабчиқариш цехига ишчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Байнал — Минал кўчаси, 1 уй (2, 3, 6, 7-троллейбуслар, 11, 12, 14, 27, 51 автобусларнинг «Беруний номли майдон» бекати).

ОКТЯБРЬ РАЙПРОМКОМБИНАТИГА

Ҳисоб-китоб ва моддий бўлим катта бухгалтерлари, аналитик ҳисоб тайёрлаш бўйича вақтинчалик ишга бухгалтерлар

КЕРАК

Вақтинчалик 2 ойлик ишга бухгалтер-пенсионерлар ҳам қабул қилинишлари мумкин. Иш ҳақи келишилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Қорасарой кўчаси, 75-уй, кадрлар бўлими (42, 43-автобусларнинг «Чувалачи» бекати).

А. НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

17 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

И. ҲАМРОЕВ

„ОЙЖАМОЛ“

(2 пардали 6 кўринишли опера)

ПРЕМЬЕРАСИ

Э. ВОҲИДОВ либреттоси.

Дирижёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти Фазлитдин ШАМСУТДИНОВ.

Саҳналаштирувчи режиссёр — Мансур САЪДУЛЛАЕВ.

Хормейстер — Сулаймон ШОДМОНОВ.

Рассом — Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Давлат мукофоти лауреати Мели МУСАЕВ.

Рақсларни СССР халқ артисткаси Давлат мукофоти лауреати Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА саҳналаштирган.

Билетлар сотилмоқда.

Реклама ва эълонлар

Тошкент оқшоми 4 БЕТ. 15 ЯНВАРЬ, 1970 Й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2702 Р—07923.